Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry
Ročník 07-7. ročník, školský rok 2014/2015
Krajské kolo
Kategória: A
Úlohy

PRVÁ ČASŤ

Čas na vypracovanie testu: 30 minút

Ukážka 1 (upravená pre potreby testu)

Text A

Nehnuteľnosti sa predávajú aj v lete

Letné mesiace sú často v rôznych oblastiach spájané s tzv. uhorkovou sezónou a inak to nie je ani v oblasti realít. Tak predávajúci, ako aj kupujúci sa v lete venujú úplne iným veciam. Obhliadky nehnuteľností si často odkladajú až na jeseň. Zdá sa však, že sú to skôr domnelé predstavy mnohých ako samotná realita.

„V rámci našej realitnej siete evidujeme výrazný nárast predaja nehnuteľností v mesiacoch máj, jún a júl v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku. V máji sa u nás v rámci kancelárií, ktoré máme zastúpené po celom Slovensku, predalo o 22 % nehnuteľností viac, ako v roku 2013. Ďalší mesiac bol ešte úspešnejší. Zrealizovaných obchodov za jún bolo viac až o 25 % oproti minulému roku a v júli o jedenásť percent.“, povedal Emil Barbuščák, spoločník v realitnej agentúre.

Podľa analýz VÚB banky išli ceny bytov dole a platy Slovákov naopak mierne vzrástli. Z toho vyplýva, že dnes si môžme dovoliť kúpiť dvakrát väčšie byty ako pred krízou v roku 2008. Nízke ceny úrokových sadzieb, ktoré sú najvýhodnejšie zväčša na jar, taktiež prispievajú k tomu, že veľa ľudí si vybavuje hypotéku tesne pred letom. K samotnej kúpe nehnuteľnosti tak dôjde práve v mesiacoch apríl až júl. ***Ďalšou výhodou kúpy bytu či domu v tomto období ktorú noví majitelia pravdepodobne zvažujú je sťahovanie sa prípadne nutné rekonštrukcie ktoré sa znášajú lepšie práve v lete.***

„Naši makléri využívajú toto obdobie aj na oslovovanie nových klientov. Často sa nám totiž stáva, že predávajúci by dali svoju nehnuteľnosť radi do ponuky, stretli sa však s negatívnym prístupom iných maklérov, ktorí v lete pracujú len sporadicky a od predaja ich odhovárajú.

My pracujeme v každom ročnom období a sme radi, že máme množstvo spokojných zákazníkov. Pred pár dňami sme evidovali enormný záujem o obhliadky na konkrétny dvojizbový byt v Dúbravke. Maklérka, ktorá ho ponúka, naň mala 25 dopytov v priebehu dvoch dní. Aj to svedčí o tom, že ľudia majú záujem o nehnuteľnosti aj v lete.,“ uzavrel Barbuščák.

SME

Zdroj**:**[**http://tlacovespravy.sme.sk/ts/4113/nehnutelnosti-sa-predavaju-aj-vlete/#ixzz3AvBAvqAN**](http://tlacovespravy.sme.sk/ts/4113/nehnutelnosti-sa-predavaju-aj-vlete/#ixzz3AvBAvqAN)

Text B

Maklér mesiaca odporúča do pozornosti:

Zrekonštruovaný 3 izbový bytík so záhradkou na Vajnorskej ulici v BA Nové Mesto

Zdroj: http://www.directreal.sk/sk/o-nas

1. Z podsvietenej časti textu A v ukážke 1 vypíšte prvé dve slová vety, v ktorej sa nachádza syntaktická / ortografická chyba.

   .....

2. V ktorej vete sú správne použité interpunkčné znamienka?

   A. *„Z realizovaných obchodov za jún bolo viac až o 25% oproti minulému roku a v júli o jedenásť percent.“, povedal Emil Barbuščák.*

   B. *„Aj to svedčí o tom, že ľudia majú záujem o nehnuteľnosti aj v lete.,“ uzavrel Barbuščák.*

   C. *„Z realizovaných obchodov za jún bolo viac až o 25% oproti minulému roku a v júli o jedenásť percent.“ povedal Emil Barbuščák.*

   D. *„Aj to svedčí o tom, že ľudia majú záujem o nehnuteľnosti aj v lete,“ uzavrel Barbuščák.*

3. Ktoré z nasledujúcich tvrdení o realitnom trhu na Slovensku je podľa textu A ukážky 1 pravdivé?

   A. Leto predstavuje pre predaj a kúpu nehnuteľností uhorkovú sezónu.

   B. Pohyb na realitnom trhu súvisí s vývojom cien úrokových sadzieb.

   C. Všetky ročné obdobia sú rovnako vhodné na výmenu či kúpu nehnuteľností.

   D. Kúpyschopnosť Slovákov v oblasti nehnuteľností v roku 2014 mierne vzrástla.

4. Prepíšte skratku **tzv.** do podoby, v akej sa vyslovuje.

   .....

5. Z textu B ukážky 1 vypíšte slovné spojenia, v ktorých treba doplniť

   a) spojovník. .....

   b) pomlčku. .....

6. Ktorý odsek textu A ukážky 1 obsahuje kontrast MY – ONI?

   .....

7. Vypíšte z textu A ukážky 1 jedno synonymum k podstatnému menu nehnuteľnosť / nehnuteľnosti.

.....

8. Vypíšte z tretieho odseku textu A ukážky 1 slovo, v ktorom je morfologická chyba. Napíšte ho aj v správnom tvare.

   .....

9. V slove *množstvo* sa nachádzajú bezprostredne za sebou 4 spoluhlásky. Napíšte slovenské slovo, v ktorom je bezprostredne za sebou 5 spoluhlások.

   .....

10. Vypíšte z textu A ukážky 1 slovo s významom*: záujem o získanie tovaru, služieb*.

    .....

11. Doplňte do nasledujúcej vety interpunkčné znamienka.

    Ďalšou výhodou kúpy bytu či domu v tomto období ktorú noví majitelia pravdepodobne zvažujú je sťahovanie sa prípadne nutné rekonštrukcie ktoré sa znášajú lepšie práve v lete.

Ukážka 2

Donedávna som mal pocit, že jazykové povedomie Slovákov je na slušnej úrovni. Ponovembrová inflácia nových úradov, ktorá mala tragické následky v podobe vzniku tisícok zbytočných funkcionárskych miest, však spôsobila, že nielen na posty, ale aj do médií prenikli stovky primitívov bez akejkoľvek úrovne. Byť v koži profesora Mistríka, prelieval by som slzy. Jeho celoživotné dielo pošliapavajú a devastujú stáda hlupákov, neschopných pochopiť, že úcta k jazyku je základným kameňom úcty k národu. [...]

Človek, na ktorého sa so svojou tvorbou obraciame, nie je nijaký „hej ty tam“. Jeho pracovnou náplňou je pomáhať básnikom k lepším výsledkom, nie ***poľudšťovať primitívov****. Ak píšete napríklad do Dotykov, môžete si dovoliť familiárnejší, uvoľnenejší tón, lebo redakcia zámerne robí časopis s prívetivým, bezprostredným imidžom. Šéfredaktorovi môžete tykať, pretože on v odkazoch tyká vám. Pri takej cieľovej skupine čitateľov je podobný postup opodstatnený.*

Neoslovujeme však len redaktorov, ktorí sú uletení ako my. Obraciame sa aj na neznámych ľudí, ktorých nepoznáme a vo vydavateľstve sme ich ešte nenavštívili (trebárs preto, že bývame na opačnom konci republiky). Vtedy je „štábna kultúra“ životnou nevyhnutnosťou.

V prvom rade sa predstavíme. Kto sme, kde bývame, telefónne číslo pre rýchlejší kontakt – a koľko máme rokov. Posledný údaj je dôležitý. Keď totiž v básni spraví chybu osemnásťročný mladík, je to iná chyba, ako keby presne to isté urobil štyridsaťročný začiatočník. Redaktor vie, že prvého prispievateľa čaká ešte vývoj, kým u druhého o tom možno hovoriť len s mizivou pravdepodobnosťou.

V liste o nič nežiadame. My potrebujeme redaktora, nie on nás, preto ak od neho niečo chceme, poprosíme. Vyvarujeme sa aj vysvetlení typu „nikde mi to nezobrali, preto sa obraciam na Vás“. Nikomu nevyhovuje pozícia smetného koša. Takýto prístup autora môže vydavateľského pracovníka hrubo uraziť.

Zásadne neodporúčam uvádzať akékoľvek termíny. („Viete, o týždeň idem na dovolenku, tak by som dovtedy rád dostal odpoveď.“) Nie ste na svete sami, redaktor má na starosti aj iných, pracuje podľa vlastného časového rozvrhu a nie je nijaký štajerák, aby sme ho poháňali bičom.

J. Urban

Zdroj: URBAN, J.: *Utrpenie mladého poeta.* Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1999, s. 145, 146. ISBN 80-220-0951-2.

12. Ako sa nazýva list, ktorý sa pripája napríklad k veršom poslaným redakcii?
    A. odporúčací list
    B. sprievodný list
    C. motivačný list
    D. prosebný list/prosbopis

13. Cieľom ukážky 2 je
    A. pobaviť adresáta.
    B. poučiť čitateľa.
    C. oboznámiť záujemcu s údajmi.
    D. pritiahnuť pozornosť mládeže.

14. V prvom odseku ukážky 2 prevláda autorov/a
    A. zlosť/hnev.
    B. pátos/obdiv.
    C. nemohúcnosť.
    D. bezvýchodiskovosť.

15. Vo zvýraznenom slovnom spojení ***(poľudšťovať primitívov)*** hovorí autor ukážky 2 o tých budúcich básnikoch, ktorí
    A. majú nedostatky v slušnom správaní.
    B. posielajú texty s množstvom chýb.
    C. sú v písaní básní zjavne bez talentu.
    D. sú v písomnom styku príliš familiárni.

16. Ktoré z nasledujúcich slovných spojení sa svojím významom najviac približuje použitému slovnému spojeniu „*štábna kultúra*“ v ukážke 2?
    A. široká slovná zásoba
    B. pravidlá komunikácie

C. zvládnutie pravopisu

D. znalosť administratívnych žánrov

17. Ktorým umeleckým prostriedkom je slovné spojenie *Byť v koži profesora Mistríka*? .....

18. Ktoré slovo by v ukážke 2 mohlo totožným významom nahradiť prívlastok v slovnom spojení *s mizivou pravdepodobnosťou*?

A. nevýznamnou

B. neočakávanou

C. imaginárnou

D. hypotetickou

19. Koľko nezhodných prívlastkov sa nachádza v poslednej vete prvého odseku?

.....

20. Koho nazval autor v ukážke 2 prvým prispievateľom?

.....

21. Ktorý z nasledujúcich umeleckých prostriedkov je metonymiou?

A. *dielo pošliapavajú*

B. *stáda hlupákov*

C. *robiť časopis s imidžom*

D. *pozícia smetného koša*

22. Napíšte názvy 2 slovenských literárnych periodík.

.....

23. Z ukážky 2 vyplýva, že

A. tykať v liste sa môže len šéfredaktorom časopisov.

B. neznámym redaktorom treba písomne vysvetliť, čo od nich žiadame.

C. v liste určenom redakciám nikdy neuvádzame dátumy.

D. zvažujeme, ktorými informáciami v liste by sme mohli uraziť adresáta.

24. Vypíšte z posledného odseku ukážky 2 jedno viacvýznamové slovo.

.....

25. Ktorá z nasledujúcich profesií <u>sa nespája</u> s Jozefom Urbanom? (Pomôžte si ukážkou.)

básnik, redaktor, jazykovedec, esejista

DRUHÁ ČASŤ – PÍSOMNÁ

Čas na vypracovanie: 30 minút

Napíšte do redakcie časopisu pre mladú tvorbu Lampáš list (rozsah 15 – 20 viet), v ktorom ponúknete svoje prvotiny.

TRETIA ČASŤ – ÚSTNA

Predneste približne 5- minútový prejav, v ktorom zhodnotíte prípravu študentov stredných škôl na aktívne využívanie materinského jazyka.

Som Slovák/Slovenka, a predsa sa musím slovenčinu učiť celý život... (Diskusný príspevok)

Použitá literatúra:
URBAN, J.: *Utrpenie mladého poeta.* Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1999, s. 145, 146. ISBN 80-220-0951-2.
http://www.directreal.sk/sk/o-nas
http://tlacovespravy.sme.sk/ts/4113/nehnutelnosti-sa-predavaju-aj-vlete/#ixzz3AvBAvqAN

Autorský tím: PhDr. Alena Polakovičová, PhDr. Katarína Hincová, PhD.,
Recenzenti: PhDr. Eva Vrbanová, PaedDr. Mária Melichárová
Slovenská komisia OSJL
Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2015